

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OBCHODNÍ
AKADEMIE
PŘEROV

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Registrační číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0498
Název projektu:	OA Přerov – Peníze středním školám
Číslo a název oblasti podpory:	1.5 – Zlepšení podmínek pro vzdělávání na středních školách
Realizace projektu:	02. 07. 2012 – 01. 07. 2014

Autor:	Irena Sládečková
Období vytváření výukového materiálu:	11/2013 – 12/2013
Ročník:	3.
Tematická oblast, předmět (klíčová slova):	Stanovení hrubé mzdy - příplatky
Způsob použití výukového materiálu ve výuce:	e-learningová výuka

Cíl: Vyjmenovat příplatky dle zákoníku práce. Vyhledat způsob jejich stanovení v níže uvedeném textu a příplatek takto stanovit.

Vypočítat průměrný výdělek hodinový i měsíční.

Při stanovování hrubé mzdy je třeba vzít v úvahu ustanovení zákoníku práce, který stanoví minimální výši příplatků v daných situacích.

Příplatek za pracovní pohotovost

Pracovní pohotovost je doba, v níž je zaměstnanec připraven k případnému výkonu práce. Zdržuje se v místě svého bydliště nebo na pracovišti a je připraven nastoupit na výkon práce do určené doby určené zaměstnavatelem (např. do jedné hodiny).

Za výkon práce v době pracovní pohotovosti přísluší zaměstnanci mzda nebo plat.

Pracovní pohotovost je realizována dvěma formami:

- doma (zaměstnanec čeká na povolání k výkonu práce)
- na pracovišti (je přítomen)

Zaměstnanci přísluší 10 % průměrného výdělku.

Příplatek za práci přesčas

Práce přesčas je vykonávána na příkaz zaměstnavatele nebo s jeho souhlasem nad rámec stanovené pracovní doby.

Za práci přesčas náleží příplatek 25% průměrného hodinového výdělku.

Práci přesčas lze nařídit jen ve výjimečných případech, z vážných provozních důvodů.

V kalendářním roce lze nařídit jen 150 hodin přesčasové práce.

Další dohodnutá práce přesčas je ve zdravotnictví (lékař, zubní lékař, farmaceut, zdravotnický pracovník) a do konce roku 2013 činila 300 hodin ročně.

Příplatek za práci v noci

Noční práce je konána v době mezi 22. a 6. hodinou v rozsahu nejméně 3 hodin.

Zaměstnanci přísluší 10 % průměrného hodinového výdělku.

Výpočet průměrného hodinového výdělku uveden níže.

Příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí

Za ztížené pracovní prostředí je považováno například prostředí s vysokou prašností, práce v horkých provozech, práce ve výškách, práce v provozech s nadměrnou hlučností. Zaměstnanci přísluší za dobu strávenou ve ztíženém pracovním prostředí dosažená mzda a příplatek ke mzdě ve výši nejméně 10 % základní sazby minimální mzdy.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OBCHODNÍ
AKADEMIE
PŘEROV

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příplatek za práci v sobotu a v neděli

Zaměstnanci přísluší dosažená mzda a příplatek nejméně ve výši 10 % průměrného výdělku.

Mzda a náhrada mzdy za svátek

Státem uznaný svátek je považován za překážku v práci. Zaměstnanci tedy pro tento den přísluší mzda ve výši průměrného výdělku.

Postup je následující

- a) neodpracovaný svátek – přísluší náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku
- b) odpracovaný svátek
  - náhradní volno, za které přísluší mzda jako za práci (tato forma je preferována)
  - nebo 100 % příplatek k dosažené mzdě

Při stanovení příplatků je potřeba znát postup výpočtu průměrné mzdy.

Průměrný hrubý hodinový výdělek

$$PV = HM / T$$

PV – průměrný výdělek za rozhodné období

HM – hrubá mzda za rozhodné období

T počet odpracovaných hodin za rozhodné období

Rozhodným období je stanoveno zpravidla kalendářní čtvrtletí

Průměrný hrubý měsíční výdělek

$$PV = PVH \times 40 \times 4,348$$

PVH – průměrný hodinový výdělek

40 – týdenní pracovní doba (40 hodin)

4,348 – koeficient, vyjadřuje průměrný počet týdnů připadajících na 1 měsíc v průměrném roce

Zaměstnancům bývají vypláceny také cestovné a jiné náhrady a požitky. Tyto netvoří hrubou mzdu (jedná se o náhradu za výdaj zaměstnance, tedy kompenzaci). Jedná se například o

1. Cestovní náhrady

jsou poskytovány zaměstnancům při

- pracovní cestě,
- cestě mimo pravidelné pracoviště,
- cestě v souvislosti s mimořádným výkonem práce (často souvisí s pracovní pohotovostí),
- přeložení,
- přijetí do zaměstnání v pracovním poměru,
- výkonu práce v zahraničí.

Cestovní náhrady jsou upraveny v Zákoníku práce.

Při pracovní cestě náleží tyto náhrady:

- náhrady prokázaných jízdních výdajů, eventuálně náhrada za použití silničního motorového vozidla,

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OBCHODNÍ
AKADEMIE
PŘEROV

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- náhrada prokázaných výdajů za ubytování,
- stravné,
- náhrada prokázaných nutných vedlejších výdajů (např. parkování, vstupné).

2. Náhrada dalších výdajů souvisejících s výkonem práce

Může se jednat například

- náhrada za opotřebení vlastního nářadí,
- náhrada za opotřebení předmětů potřebných pro výkon práce.

Používání těchto předmětů nelze nařídit, je nutné je dohodnout včetně výše náhrady. Tato možnost se nevztahuje na motorová vozidla. Pro zaměstnance jsou tyto náhrady čistým příjmem.

3. Závodní stravování

Zaměstnavatel je povinen stravování umožnit, nikoli zajistit.

Pokud závodní stravování poskytuje, musí být toto dohodnuto ve vnitřním předpisu nebo v kolektivní smlouvě.

Daňové předpisy stanoví možnost zahrnovat část nákladů na stravování do nákladů firmy. Pro firmy, které zajišťují stravování ve vlastním zařízení, jsou daňově uznatelné všechny náklady na provoz zařízení s výjimkou ceny potravin.

Pokud je stravování zajišťováno prostřednictvím jiných subjektů (i formou poukázek do restauračních zařízení), je možné zahrnout do nákladů až 55 % hodnoty hlavního jídla za jednu směnu, nejvýše však 70 % sazby stravného při pracovní cestě v délce trvání 5 až 12 hodin.

Otázky k textu:

1. Vyjmenujte příplatky, které stanovuje zákoník práce.
  2. Pokud budete vykonávat na příkaz svého zaměstnavatele práci nad rámec stanovení pracovní doby, náleží vám podle zákoníku práce příplatek. V jaké výši?
  3. V předcházejícím kalendářním čtvrtletí měl zaměstnanec příjem 60 000 Kč. V tomto čtvrtletí odpracoval 504 hodiny. Určete hrubý průměrný hodinový výdělek.
  4. Z otázky 3 vypočítejte průměrný hrubý měsíční výdělek při 40 hodinách týdenní pracovní doby.
  5. Zaměstnanci přísluší podle smlouvy částka 2 000 Kč za používání vlastního nářadí při výkonu práce v zaměstnání. Je tato částka součástí hrubé mzdy?
-
1. Příplatek za přesčas zaměstnavatel
    - a) je povinen vyplatit
    - b) není povinen vyplatit
    - c) vyplácí pouze v případě, jestliže práce přesčas přesáhne ročně 150 hodin

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OBCHODNÍ
AKADEMIE
PŘEROV

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. V případě, že zaměstnavatel nařídí zaměstnanci práci ve svátek, náleží zaměstnanci
  - a) náhradní volno, za které přísluší mzda jako mzda za práci
  - b) 100 % příplatek k dosažené mzdě
  - c) náhradní volno v pracovní den, odměna za práci ve svátek je 10 % průměrného hodinového výdělku
3. Práce v noci je konána v rozsahu nejméně 3 hodin v době
  - a) mezi 22. a 6. hodinou
  - b) mezi 21. a 5. hodinou
  - c) mezi 22. a 5. hodinou
4. Rozhodným obdobím pro stanovení průměrné mzdy v případě příplatků je
  - a) předcházející kalendářní čtvrtletí
  - b) předcházející čtvrtletí
  - c) předcházejících 12 měsíců
5. Za pracovní pohotovost náleží zaměstnanci
  - a) 10 % průměrného výdělku, v případě výkonu práce mzda nebo plat
  - b) 10 % průměrného výdělku i v případě výkonu práce
  - c) 10 % průměrného výdělku a mzda nebo plat

Zdroje

NEUVEDEN. *Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce* [online]. [cit. 28.12.2013]. Dostupný na WWW: business.center.cz/business/pravo/zakony/zakonik-prace/